

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

КИШЛОК ХАКИКАТИ

1988 йил 22 апрель

ЖУМА

№ 92 (4.288).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин.

БАЙРОҒИМИЗ, КУЧ-ҚУДРАТИМИЗ, ҚУРОЛИМИЗ

Ленин бутун барча тиркиқлардан тиркиқ...
Мана, ердан неча йиллар ўтган бўлса-да, оташин шонининг бу қўйма сўзлари Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленинга нисбатан фикри-зиқринининг, меҳр-муҳаббатининг, унинг нисбатан тараққиётда ўйнаётган буюк ролининг ҳамон ёрқин ифода-лаб турибди.

Барча тиркиқлардан тиркиқ... Мана шунинг учун ҳам бу-гун биз қайта қўриш йўлидаги ҳар бир қадамимизни унга чоғлаб, қўйиб кўришмоқдамиз. Ленин ташкилотининг ҳаётбахш кучи ҳозир ҳам ўзининг гўш муҳимлиги билан, ҳақиқийли-ги билан ҳаммамни ҳайратлантирмоқда, қалбларга ишонч солимоқда. Биз унинг ижодий мероси битмас-туганмас ҳазина эканлигига қайта-қайта иқдор бўлаёмиш. Бу бебаҳо ҳазина-нин ҳали тўла ўзлаштирилмади, иқтилобий ўзгаришлар жараёни жамиятининг ҳамма қатламларини, партия ва давлат фаолиятининг барча қирраларини тобора қамраб олаётган ҳозирги бурлиқ даврда шундай қилиш биз учун иккунда зарурдир.

Иқтисодий муносабатларнинг бирон соҳаси йўқ, унда ленинчи новаторлик билан ёндашишнинг самаралар тасдиқ-созилмаётган бўлсин. Ишчилар синфи бошчилигидаги ме-хнаткашлар оммаси ҳукумати революция ютуқларини мус-тақамлаш ва ривожлантириш учун зарурлиги, революцион омма мустақиллигининг жуда катта аҳамиятга эга эканлиги ва марксизм-ленинчи партия томонидан унга қатъий илмий раҳбарлик қилиш, илмий коммунизм назариясига иқидий муносабатда бўлиш, амалий тажриба асосида унинг тинмай бойитиб бериш лозимлиги сингари гўш муҳим муаммолар-нинг ишлаб чиқишида ҳаётининг назарий ташкилоти бе-қисс даражада роль ўйнамоқда.

В. И. Лениннинг давлат аппарати ишчи бошқариш, бюро-кратизм ва расмийлик, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик кўринишларига қарш кураш масалаларига тааллуқли қўсат-малари ҳамон ишқимизда қўл келмоқда. Турғунлик даври деб атаётган кейинги йилларда ленинчи бошқариш ленинчи гўшлар, тасдиқлар ва талабларга бепасандлик билан қараб қолганини ҳеч кимга сир эмас. Шунинг учун ҳам бу-гунги кунда сиёсий ва ҳўжалик системасини қайта қўриш зарур бўлиб қолди.

Қайта қўриш ҳам энга, ҳам бўйига кенг қўл оч-моқда. Планлаштириш, ўзини ўзи бошқариш ва ўзини ўзи маълаб билан ташкиллашнинг янги усуллари оммавий равишда ўз-лаштирилмапти. Бўйруқбозлик-маъмурий системани тутатиш мақсидда ҳам терроризм, ҳам тармоқлар қўрилишида бошқарушнинг ташкилий структураси қайта кўриб чиқи-моқда. Социалистик иқтисоднинг кооператив сектори, янги тартибдаги меҳнат фаолияти шаклланиб бормоқда.

Социализм кўпроқ бўлсин! — деб даъват этмоқда пар-тия. Социализмда эса, деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, маданийлашган жамиятлар тарихида биринчи бўлиб аҳол-и оммаси фақат овоз бериш ва сўзлашарди эмас, балки кўндалик идора ишларида ҳам мустақил қатнашши даражаси-га кўтарилади. Миллатчиликнинг, маҳон социализмнинг тажрибалари Ленин башоратининг ҳаётлигини тасдиқла-моқда. Социалистик тузум ҳаётининг ўз ишларини ўзи реал тарзда бошқарган тақдирдаги муваффақиятлар ривожлан-син мумкин.

Ана шу мақсадда кейинги йилларда барча даражадаги ҳалқ депутатларининг ҳўқуқ ва имкониятлари иқидий ривож-да кенгайтирилди. Сўйлаш системасини таъминлаштиришга таъкидланди. Касаба соҳалар, қомсомол, бошқа жамоат ташкилотлари, жўмладан кейинги йилларда пайдо бўлган турли ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифок кенгаши, қўш-қўш кенгашлари, Совет маданият фонди, В. И. Ленин номида совет болалар фонди ҳақда бошқа янги жамоат таш-килотларининг янгилиги ва таъсир кўчи тинмай ўсмоқда. Янгида кўча кирган давлат қўрсаткичлари катта ҳўқуқлар бер-ди. Эндикунда улар ҳал қўлувчи овоз ҳўқуқи билан амалда иқтисодий ва соҳалар ҳаётининг жаманли тўб масалаларини — ишлаб чиқариш планларини, қўйлаб-қувватлашдаги тартиб раҳбар кадрларини сайлаш ва дарамадларни тақсимлашга ҳўқуқ ҳал этдиған бўлишди.

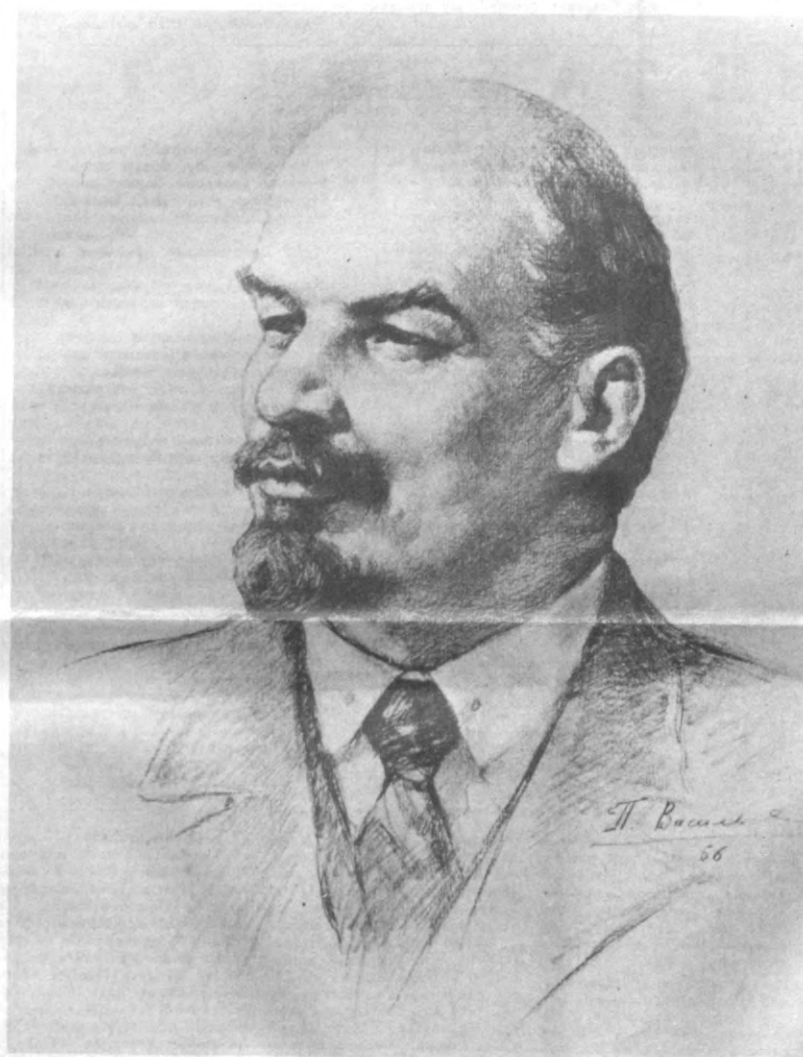
Қўшма Марказий Комитетининг 1985 йил апрель пленуми-дан кейин амалдада янги маънавий-сиёсий аъзамат юмудга келди — ошқоралик ва демократия, ишга иқидий ёндашиш қарор топиқда, бюрократизм ва мансобикустимол қўй-лаш қарш кураш аъж олапти. Партиямиз В. И. Ленин аъзаматларига аъж қўйиб ишонч омманин тўла ҳаракатда ил-тириш бўлини тўтмоқда. Ишга ойда чиқариладиган Бутун-иттифок XIX партия конференциясидан сиёсий системани қайта қўришнинг бориш ленинчи иқидан назардан туриб қарор чиқилди, чўни ҳозирги пайтда давлат ва партия ташкилотлари ваъзаларини мумкин қадар яхшилаб белги-лаб олиш, ҳаққини социалистик ўзини ўзи бошқарушнинг янгилиш учун ҳўқуқни, иқтисодий шарт-шароитларни таъ-минлаш, ҳўқуқ-тартибот ва қўнғиччиликни мустақамлаш син-гари муҳим масалалар қўйлаб билиб қолди.

Ҳозирги пайтда партия комитетлари ва ташкилотлари, ҳар бир коммунист ва партиясиз учун қайта қўриш ўртага қўйган талаблар даражасида бўлиш сингалан ленинчи принципларни таъкид этиш, партиянинг ишда, давлат ва ҳў-жалик бошқарушнинг ҳўлама соҳаларида ленинчи услўбин қарор топтириш, омманин коллективте энга ва таърибсизга таъиниш, унинг иқтисодий ташаббусдорлигини ривожлантириш демократия. Айни пайтда эришилган натижаларини таъкид қўз билан, ҳўқисона баъолаш, аъло ҳўқимаслик, маъ-танчилик касалига, кўб-ҳўвага бориламанлик, қўнғир иш-ларга, бюрократизм ва расмийчиликка қарш мўрсасиз кураш олиб бориш лозим.

Тартиб ўрнатиш, партия ва давлат ҳаётида ленинчи нор-маларни қарор топтириш соҳасида барча совет кишилари қатори Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳал катта ишларин амалга оширмоқдалар. Республикаимиз ҳаққи ҳақ-ҳўқуқсизлик, саводсизлик ва қўшқонлиқ исқисона-сиз ҳалос бўлиб, ишқин қўрилмаган тарихан иқисқа му-даёт иқидида социализм томон жуда катта сакраш қилди. Со-циалистик Ўзбекистоннинг иқтисодий ва маданийта, аг-рессивот қомилласида қўлга киритган муваффақиятлари Туркистон халқларини ҳаққида Ильич қўрсатган оталарча ғам-хўринининг, унинг ҳаётга таъкид этилган гўшлар ва аъсит-ларининг ёрқин ифодасидир.

Биз олга томон илғирлаб бораёмиш, Ленин гўшларин-нинг ҳаётбахш кўчини тобора қўқурроқ аълаб етмоқдамиз. Ильич режалари рўйига чиқмишда, совет ҳалқи КПСС XXV съезди қарарларини муваффақиятлар бақаришда, қайта қўришнинг ўз ишқимизга кўра жуда катта қўнғиччиликлар-ни уқдашда ленинчи аъж иқидудир.

БУГУН ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУНГА 118 ЙИЛ ТўЛАДИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1988 йил 15 апрелдаги қарори ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА 1988 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТўҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг тақлифини кўриб чиқиб, қарор қилди:

1. Гурген Ашотович Аскарияга, физика-математика фанлари кандидати, СССР Фанлар академияси умуий физика институтининг катта илмий ходими, Владимир Николаевич Луговойга, фи-зика-математика фанлари доктори, етаци илмий хо-дим, Владлен Васильевич Коробонига, физика-матема-тика фанлари кандидати, бўлим мудири, шу институт-нинг ходими, Владимир Ильич Талановга, физика-математика фанлари док-тори, СССР Фанлар акаде-мияси амалий физика инсти-тутининг бўлим мудири, Николай Федорович Пили-пецкийга, физика-математика фанлари кандидати, СССР Фанлар академияси механика проблемалари институтининг лаборатория мудири, Ана-толий Петрович Сухорук-га, физика-математика фан-

лари доктори, М. В. Ломо-носов номидаги Москва дав-лат университетининг бўлимининг мудири, — тўққинчи тарам-лар ўзини ўзи фокуслаш ҳодисаларини нафш этан-ликлари ва таққиқ қилган-ликлари учун.

2. Александр Михайлович Валдинга, академик, бирлаш-ган ядро таққиқотлари инсти-тутини лабораториясининг директори, Павел Николаевич Боголюбовга, физика-матема-тика фанлари доктори, шу институт секторининг бош-лиги, Виктор Анатольевич Матвеевга, физика-матема-тика фанлари доктори, СССР Фанлар академияси ядро таққиқотлари институтининг директори, Альберт Ни-колайевич Тавхелидзега, СССР Фанлар академиясининг мух-бир аъзоси, Грузия ССР Фанлар академиясининг пре-зиденти, Рудольф Мурадо-вич Мурадянга, Арманистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Арманистон ССР Фанлар академияси бю-роария астрофизика обсер-ваторияси группасининг му-дирини, — 1965—1977 йил-ларда эълон қилинган «Янги квант» — ранг сони ҳақда элементар зарралар кварк структурасида атом ядро-

ларида динамик қўнғичлар-ларини белгилаш» туркум асарлари учун.

3. Владимир Александрович Тепляковга, техника фанлари доктори, юксак энергиялар физикаси инсти-тутини директорининг ўрин-босари, Илья Михайлович Капчинскийга, техника фан-лари доктори, назарий ва экспериментал физика инсти-тутини бўлимининг бошлиги, — Квартулоп юксак частота майдонли тарам фокуслана-диния янги типдаги ионлар линия тезлаткичини ишлаб чиққанликлари ва яратган-ликлари учун.

4. Николай Константино-вич Кочетковга, академик, СССР Фанлар академияси Н. Д. Зелинский номидаги органик химия институтининг директори, — 1962—1986 йилларда эълон қилин-ган углеводлар синтези ва тузилишига доир туркум ишлари учун.

5. Юрий Александрович Косинга, академик, СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ бўлими тектоника ва геофизика институтининг ди-ректорини, — 1983 йилда эълон қилинган «Тектоника» монографияси учун.

6. Леонид Викторович Крушинскийга, СССР Фан-

КПСС Марказий Комитетида кенгаш

КПСС Марказий Комите-ти Бош секретари М. С. Гор-бачев 11, 14 ва 18 апрель кунлари иттифокдош респуб-ликалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитет-ларининг биринчи секретар-лари билан кенгаш ўтказди. Партия ташкилотларининг қайта қўриш жараёнидаги юзасидан фаолияти кўриб чиқилди. КПСС Бутунитти-фок XIX конференциясига тайёргарлигини бориш тў-ғрисида батафсил фикрлашув бўлди. Сиёсий системани таъминлаштириш зарурлиги билан боғлиқ тақлифлар синчиклаб таҳлил этилди.

сиёсий системани таъмин-лаштириш қайта қўриш ва-зифаларига тўлароқ жавоб бериши социализмга, ҳозир-ги босқичда унинг сифат жи-ҳатидан ўзгаришига актив-роқ хизмат қилиши керак. Кенгаш қатнашчилари қай-та қўриш жараёнидаги чў-қурлаштириш, тўб иқтисодий ислохотни тўла ва изчил амалга ошириш учун собит-қадамлик билан курашиш зарурлигини, ҳалқ истеъмол товарлари, озиқ-овқат маҳсу-лотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уй-жой қўрили-шини кенгайтиришдек бирин-чи галдаги вазифаларни ҳал

этиш учун собитқадамлик билан кураш олиб бориш ло-зимлигини таъкидладилар. Кенгашда сўзга чиққан барча кишилар қайта қўриш муваффақияти партиянинг жамият ҳаётини ҳар жиҳат-дан демократиялаш, ошқора-лиқни кенгайтириш, партия ички демократиясини ривож-лантириш, ҳалқ депутатлари Советларининг ролини оши-риш, бу жараёнда меҳнат-кашлар кенг оммасини жалб этишга қаратилган йўлини қатъият билан амалга оши-риш билан ўзаро узвий боғ-лиқлигини тушунишда яқдил фикр билдирдилар. (ТАСС).

ЗАРБДОР МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТ

Ўрта Чирчиқ райониди-ги «Хўрмат белгиси» орденли Н. Охунбоев номи колхоз 1987 йилги Бутуниттифок социалистик мусобақасининг ғолибларидан бири деб эъти-роф этилди. Колхоз коллек-тив КПСС Марказий Коми-тети, СССР Министрлар Со-вети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қўч-ма Қизил байроғи билан му-

кофотланди, ҳўжалик СССР Халқ ҳўжалиги ютуқлари виставкасидаги Бутунитти-фок Хўрмат тахтасига ёзилди.

20 апрель куни колхозда юксак мукофотни топиш-рига бағишланган тантана-ли йиғилиш бўлди. Қўчма Қизил байроқни коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг би-

ринчи секретари Р. Н. Ни-шонов топишди. Йиғилишда сўзга чиққан кишилар юксак мукофотга иш билан жавоб беришга, меҳнатда янги саломатроқ натижаларга эришшга ити-лаётганликларини билдир-дилар. Йиғилишда Тошкент об-ласти партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов қатнашди. (ЎзТАГ).

ДўСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

Ўзбекистон ССР Министр-лар Советининг раиси Ғ. Ҳ. Қодиров 20 апрель куни Аф-ғонистон Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Гулом Ҳазрат Ҳамгарни қа-бул қилди. Сўхбат чоғида Совет-Аф-ғонистон муносабатларининг янгида мустақамлашнинг тў-ғрисида гапирилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев-нинг Афғонистон Республи-каси Президенти, АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари Нажибулло билан Тошкентда бўлиб ўтган уч-рашуви, Совет-Афғонистон

қўшма баёноти имзоланиши-нинг халқаро аҳамияти таъ-кидланди. Женевадаги Аф-ғонистон-Покистон музокара-ларининг сиёсий муваффа-қияти регионда тинчлиқни янгида мустақамлашга ёрдам бериши ўқитиб ўтилди.

Ғ. Ҳ. Ҳамгар Афғонистон Республикасини қўллаб-қув-ватлаётганликлари ва ҳар то-монлама ёрдам бераётган-ликлари учун совет кишида-рига миннатдорчилик изҳор этди. Апрель революцияси-нинг 10 йиллигини байрам қилишга таёргарлигининг бо-риши тўғрисида ахборот бе-ришди. Ўзбекистон билан Аф-ғонистон ўртасида яхши қўш-ничилик муносабатларининг ривожланиб бораётганидан мамнуният билдирди. Ўз-бекистон областларининг Аф-ғонистондаги шимолий вило-ятларга қардошларча ёрдам дўстлиқни мустақамлашда муҳим роль ўйнамоқда. Ўз-бекистон билан Афғонистон Республикаси ўртасида иқти-содий ва маданий ҳамкорлик-ни янгида ривожлантириш ма-салалари ҳам муҳоама қи-линди.

Сўхбатда Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов иштирок этди. (ЎзТАГ).

МАТЕРИАЛЛАР ТўПЛАМИ БОСМАДАН ЧИҚДИ

М. С. Горбачевнинг 1988 йил 6—8 апрель кунларида Ўзбекистонга қилган сафари тўғрисидаги «Қайта қўриш муваффақияти — ҳалқ қўли-да» деган тўплам босмадан чиқди. Тўпламга КПСС Мар-казий Комитети Бош секре-тарининг Афғонистон Респуб-ликаси президенти, АХДП Марказий Комитети Бош секретари Нажибулло билан учрашуви тўғрисидаги мате-риаллар, Совет-Афғонистон қўшма баёноти; М. С. Горбачевнинг Ўзбекистоннинг раҳбар ходимлари билан уч-рашувида сўзлаган нуқти ва бошқа материаллар киртил-ган.

«Правда» газетаси ва ТАСС материаллари асосида тайёр-ланган тўпламин Сиёсий ада-биёт нашриёти чиқарди. (ТАСС).

ТЕЗ ВА СОЗ БўЛСИН

Республика	областларида	чингит экиннинг бориш тў-ғрисида 21 апрелга бўлган
МАЪЛУМОТ		
(Планга нисбатан процент)		
Тошкент	104,1	
Сурхондарё	101,1	
Қашқадарё	97,3	
Наманган	94,5	
Бухоро	93,8	
Навоний	92,9	
Андижон	88,3	
Сирдарё	73,1	
Самарқанд	73,0	
Фарғона	71,0	
Хўгаз	60,4	
Хоразм	55,6	
ҚАССР	35,2	
Республика бўйича		80,0

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1988 йил 15 апрелдаги қарори АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА 1988 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТўҒРИСИДА

КПСС Марказий Комите-ти билан СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура со-ҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти ко-митетининг тақлифини кў-

риб чиқиб, 1988 йилги Ле-нин мукофотларини қўйла-дигарга беришга қарор қи-лди:

1. Тенгиз Евгеньевич Аб-дуладзега, СССР халқ ар-тисти, режиссёр, — «Гру-зия-фильм» киностудияси-

да суратга олинган «Илти-жо», «Истак дархоти», «Тавба-тазарру» деган ба-дий фильмлар трилогияси учун.

2. Станислав Антонович Калинкага, архитектор, Зиг-

матас Станиславович Док-шасга, совхоз директори, — Литва ССРдаги «КПСС

КПСС Марказий Комитетининг секретари

СССР Министрлар Советининг раиси

Н. ГОРБАЧЕВ

Н. РИЖКОВ

XXV съезди» совхозининг Юнкаяяя посёлкиси архи-тектураси учун.

КПСС Марказий Комитетининг секретари

СССР Министрлар Советининг раиси

М. ГОРБАЧЕВ

Н. РИЖКОВ

МАРКС-ЭНГЕЛЬС-ЛЕНИННИНГ БУЮК РЕВОЛЮЦИОН ТАЪЛИМОТИ АБАДИЙ ЯШАБ, РИВОЖЛАНАВЕРСИН!

(КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил 1 май қароридан).

Ильич ҳақида ҳикоялар

Виктор ТЕЛЬПУГОВ

ПЛАСТИНКА

Бир вақтлар Москвада Марказий матбуот уйи деган идора бўларди. Тьерь бульварига, 38-уйда жойлашган. Эндиликда кўчанинг номи ўзгариб кетган, 38-уйдаги идора ҳам. Шундай бўлсада Тьерь кўчаси, 38-уйни ёдидан сақлаб қолди. 1912—1921 йилларда Владимир Ильичнинг овозини шу ерда пластинкага ёзиб олишган.

Дохийнинг овозини дастлаб Кремлда ёзма қилишган. Лекин бу анча овозлар-чилик, хусусан техникани ташвишлар билан боғлиқ эди. Охири Марказий матбуот уйи биносини танлашди. Аммо овоз ёзиб олиш учун махсус вақт ажратили, янги идорага қатнаш зарурлигини Владимир Ильичга айтишга ҳадеганда журъат эта олмадилар. Бундан хабар топган Владимир Ильич:

— Фойдасиз бор иш учун керак бўлса вақт топамиз. Бироз кечроқ ухлаша, уй-қудан эса эртароқ турнишга одатланамиз.

Шу билан ортқича ташвиш барҳам топди, жумбоқ хамирдан қил суғургандек ҳал бўлди-қўйди.

Шундан сўнг қисқа вақт орасида Лениннинг ўттизга яқин нутқини ёзиб олишга муваффақ бўлиди. «Қизил Армияга мурожаат», «III Коммунистик Интернационал ҳақида», «Свердлов хотира-сига», «Ўртаҳол деҳқонлар ҳақида» ва бошқалар.

Дохийнинг овози ёзилган муъжиза ҳақидаги гап чор атрофга яқин тегилган тар-қалди. Марказий матбуот уйига мамлакатнинг турли бурчакларидан хатлар, илти-мосномалар кела бошлади. Тьерь кўчасидаги 38-уйга тўғридан-тўғри кириб кели-шар, пластинкани граммофон-га қўйиб беришларини илти-мос қилишарди.

...Овоз ёзиб олиш вақти аниқ белгиланган, Ильич-нинг ҳар бир нутқи уч ми-нутдан ошмаслиги керак эди. Дастлаб буни уйдасидан чи-қишинг ҳеч иложи бўлмади. Дам муъжизага бўлган вақтга етмай қолди, дам олиш ке-тарди. Ёзиб олиш апарату-ларини бошқарётган мута-хассислар ҳаяжонланишар, Ленин эса уларни тинчланти-ришга ҳаракат қиларди.

— Ҳаммасига мен айдор-ман, — дерди у. — Бир ма-ромда гапирингиз ўрғана ол-майман. Навбатдагисига ая-батта пухта тайёргилини ке-ламан.

Худди шундай бўлди ҳам. Келгуси гал у нутқини аниқ уч минутга муъжиза қо-ғозга тушириб келди.

— Мана, кўрдингизми, ҳарқалай, ҳаракат қилдим! Бизнинг ташвиқот ишлари-миз юқори даражада бўлиши керак. Марказий матбуот уйига ҳар кун келатган қизил армиячилар, ишчилар, деҳқонлар партия сўзини эшитмоқчилар. Ҳокимият улар билан тенг ва тўғри муносабатда бўлишни хо-ҳлашапти.

Бир кун Ленин аппарат олдида бир-икки янгилиш-и кетди. Бироқ буни пластин-кани қарийб тайёрлаб бўл-ганларида сезиб қолишди. Янгитдан ёзиб олиш керак эди. Аммо Лениндан буни сўрашга тортинишди. Бир талай баҳоналар ўйлаб топ-ишди: Владимир Ильич гап-нимада эканлигини тушуниб:

— Техника панд берди дейсизларми? Игнорлари ўт-маслиги қилибдими? Ҳам-маси тушунарли: менинг у-зимни қабул қилинг! Қайта-дан ёзамиз!

Орадан бир неча кун ўт-гач, унинг нутқи қайтадан ёзиб олинди. Бу сафар Ле-нин пластинкани тўла эшит-магунча студиядан кетмас-лигини айтиб ва шундай ҳам қилди. Дастлабки пластинка-ни Лениннинг назарига туш-масин деб қўздан нарироққа беркиртишган. Бироқ Ленин ҳар сафар студияга келганда ушани қўйиб бе-ришларини илтимос қилар, мириқиб эшитар, янгилашган ерларида хандон ташлаб ку-ларди. Ҳатто бир сафар ўзи бу ҳақда гап очди:

— Сизлардан илтимос, ўр-тоқлар, шу пластинкани шахсий коллекцияга совға қилинган.

Студияга йиғилганлар унинг гапларини ҳазилга олмишганди, аммо Ильич га-пида туриб олди.

— Вақти келиб граммо-фонлик бўлиб қолсам, буш вақт топилиши билан пла-стинкани қўйиб, янгилаш-кетган ерларини мириқиб эшитардим. Хатолардан ўрганиш фойдали иш. Ёнг фойдали иш. Тўғрими?

Кимдир жавоб қилгандек бўлди.

— Жуда тўғри, Владимир Ильич!

— Мана, бу ўртоқ ҳам шу фикрда экан! Ажойиб! Моло-дчи, бизлар ҳалқ билан пластинка орқали гаплаши-шга келишган эканмиз, соф, тушунарли тилда гапла-шайлик.

Уш пластинка сақланган-ми йўқми, аниқ бир гап ай-толмайман. Аммо бу воқеа-ни эшитган кунини унут-а олмайман...

Русчадан
Мирҳамид АХМЕДОВ
таржимаси.

ЭЪТИҚОД

Фарғона областининг чекка тоғ қишлоқларидан бири — Сўхда бўлгансиз, сизни албатта Сирожиддин Бўриев хо-надонига тақдир этишди. Бунинг боиси бор: саломатлиги туфайли пенсияга чиққан собиқ шахтёр нийҳоятда эзгу ишга қўл урган фидойи инсон. Сўхликлар у билан ҳақли равишда фахрланишар, сўзим тоғ қишлоғига қадам ран-жид қилган меҳмонларни ажойиб ҳамқилишлари билан таништиришга ошиқади.

Биз ҳам яхши ният билан қутлуг хонадонга қадам ранжид қилдик. Дарвоза пештоғига чиройли қилиб: «В. И. Ленин музейи» деб ёзиб қўйилган. Озода, шинам ҳовли шартли равишда иккига бўлинган. Биринчи уй ёни-дан ўтган йўлак боғча-музейга олиб боради. Икки хона-дан иборат, оддий уй қўли гул сўхликларнинг эзига хос анъанавий услубда қурилган. Дераза тоқчасида эса ан-войи гуллар. Гуркираган яшиллик орасида дохийнинг ки-чик ҳайкали. Турда эса В. И. Лениннинг ленинградликлар совға қилган портрети Н. К. Крупская портрети билан ёнма-ён турибди. Бу ерда ҳали тартибга келтирилмаган ёзишмалар, китоблар, ҳужжатлар нийҳоятда эҳтиёткорлик билан сақланмоқда.

Боғча-музейга ўтамиз. Ўнгда: айвонли уй. Плакат-расмда В. И. Ленин сиймоси. Унча катта бўлмаган кўна-ламзор саҳн. Дохийнинг оппоқ бюсти. Ҳаммамизга таниш ўша тарихий чайла, тўнкалар... Чайла ёнида сарвад арча. Ҳаммаси камтарона, лекин улғувор. Боғча ортдаги жарлик пойда Обишар сойи оқади. Унинг нариги соҳи-лида буғулларга туташиб кетган пурвиқор Обишар тоғи. Табиат гузаллиги билан хонадон соҳибининг ички дунёси бир-бирига уйғуллашгандай.

Сирожиддин ака табиатан нийҳоятда дилқаш, меҳмондўст одам экан. Бизни жуда мамнун қилиб олиб, саволлари-мизга бажонидил жавоб берди.

— Отам асли тегирмончи ўтган. Ҳалол меҳнат, пешо-на тери билан оила тебратган. Биринчи президентимиз Йўлдош ота Охунбобоев билан учрашган. У кишининг яқиндан ёрдами туфайли рўзгоримизни бир мунча тиклаб олган эканлар. 1941 йилда вафот этдилар. Кўп ўтмай онамиздан ҳам ажраб қолдик. Кейин уруш бошланди. Акам Додоҳот фронтга кетди. Биз амаким қўлида қол-дик. Аммо икки ойдан сўнг у киши ҳам ишчи батальонига кетдилар. Кейин бизни болалар уйига топширишди.

Лекин тақдир ана-укаларни ажратиб юборди. Сирожид-дин айланиб Ҳайдархонга бориб қолади ва бу ерда бир ажойиб инсонга йўлланади. Тоғ инженери Коля амаки ун-и доҳистонига ишга жойлаб қўйди. Шу ердан ҳарбий хизматга қақирди. 1954 йилдан акаси Турғунбой билан қовда ишлаб бошладик.

Меҳнатқаш Йигит тез орада тақриблии шахтёрлар са-фидан ўриш олди. Ўн бир йил эгн илғор проҳодқачилар билан ёнма-ён тер тўқди.

Авариядан сўнг узоқ вақт даволандим, — дейди Сирожиддин ака. Аммо қайтиб ўз касбимда ишлаш насиб этмади. Инвалидлик пенсиясига чиқдим. Тоға ҳаво ўз таъсирини кўрсатди. Бироз куч-қувват олгандай бўл-дим. Ниҳадир қилим, бирор фойдали ишга қўл ургим келарди. Шунда доҳийга атаб бир музей қўриш нияти пайдо бўлди. Топалниқим боз қилиб, икки хоналик уй қу-ришга бел боғладим.

Дастлаб жуда кийин бўлди. Сув чиқмагандан кейин боз қилишингиз ўзи бўлармиди. Аммо Сирожиддин ака аҳ-дидан қайтмади. Ниҳолларнинг салкам ярми қуриб қолса ҳам сира иккинчиди. Ниҳоят турмуш ўртоғи Очаниш-шол, акаси, қўшнилари кўмакка келишди. Шахтёр дўст-лари унинг хайрли ишидан ҳабар топиб насос ўрнатиб беришди. Тақир тепалиқда боз пайдо бўлди...

Бир хонали, олди айвон уй тайёр бўлгач, Сирожиддин ака узоқ йиллардан бери сақлаб келатган китоблари, альбомлари, плакатлари, суратларини тартиб билан жой-лаштири бошлади. Аммо энди битди деганда хона ёқмай қолди. Сигирини сотиб, янги уй қуришга киришди. Қариндошлари, ёру биродарлар ҳам баҳоли қудрат ёрдамла-шишди. Ниҳоят, Сирожиддин аканинг кўнглидагидек уй тикланди. Энди эса экспонатлар етишмасди. Шунда у сира ўйлаиб ўтирмасдан Москвага йўл олди. Бир неча кун юриб, дохийнинг чиройли ҳайкалчаи ва алақандар китобу плакатлар олиб қайтди.

Улғу доҳийга муҳаббат, садоқати, беқиёс эътиқоди бўлган оддий шахтёр бунёд этган музей ҳар қанча таҳ-синга лойиқ. Дастлабки ойлари сўхликлар, риштонликлар келиб қизиқиб томоша қилиб кетишди. Кўп ўтмай бу ажойиб эиератқонинг доврғи бутун мамлакатимизга ёйилди. В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиали ходимлари Сирожиддин ака ишидан хабар топиб, унга турли нодир ҳужжатларнинг нусхаларини тортиқ этишди. Пионерлар, комсомоллар ҳам қараб туришмади. Шу та-риқа чекка бир қишлоқда ажойиб эиератқоқ пайдо бўлди.

Доҳий ҳаёти ва революцион фаолиятида ҳикоя қилув-чи ҳужжатлардан ташқари Фарғона водийсида, хусусан Сўхда Совет ҳокимиятини ўрнатганда катта хизмат қилган Йўлдош Охунбобоев, Додоҳон Эрматов, Олим Соттеев, Раҳимберди Суёбонов, Бобомансур Мирзаев ҳақида ҳи-қоя қилувчи стейд ҳам музейдан алоҳида ўрин оғаллаган.

— Сўх коммунистлари меҳнатқашларини, айниса ёш-ларини совет ватанпарварлиги, интернационализм ва халқ-лар дўстлиги руҳида тарбиялашда жуда катта ишлар олиб боришга, — дейди Сирожиддин Бўриев. — Бу ерда социалистик турмуш тарзи ўнлада янги тузумни қарор топтириш учун олиб боришга қурашлар даврийдек кур-так ёва бошлаганлар. Рус, ўзбек, тожик, кирғиз фарзанд-ларидан иборат интернационал отрядларнинг революцияи душманларига қарши қаҳрамонларга кураши тарихимиз саҳифаларига зарҳал харфлар билан битилган.

Улғу Ватан уруши жангҳларида Тешабой Одилов, Амирлар Саидбеков, Бобо Бобоналов каби ўнлаб насур сўхликлар фидойилик кўрсатдилар. Ҳозир бу ерда Мель-ников фамилияси билан тошқ Халия Кахамов, Камолд-дин Латипов номини олган уларин фарзанди Карп Оми-ляненко бир ота-бир она фарзандларидек аҳил яша-моқдалар. Сирожиддин Бўриев ташаббус билан бунёд этилган боз-музей ҳам шонли анъаналаримиз умрбоқий-лиги, доҳийлиги В. И. Ленин иши ўлмаслигидан далолат.

Қишлоқдан қайтар эланимиз, эиератқонни яна бир бор кўздан кечирдик. Ўрта бўй, ютмадан келган, ҳамшиша дилқаш меҳмонга ишобат қилишда аниқ бир меҳр пайдо бўлди. Ленин даҳисига эътиқоди бу инсоннинг ўзи ҳам чуқур эҳтиромга сазовор.

К. МУХИДИНОВ,
Т. АБДУРАХМОНОВ.

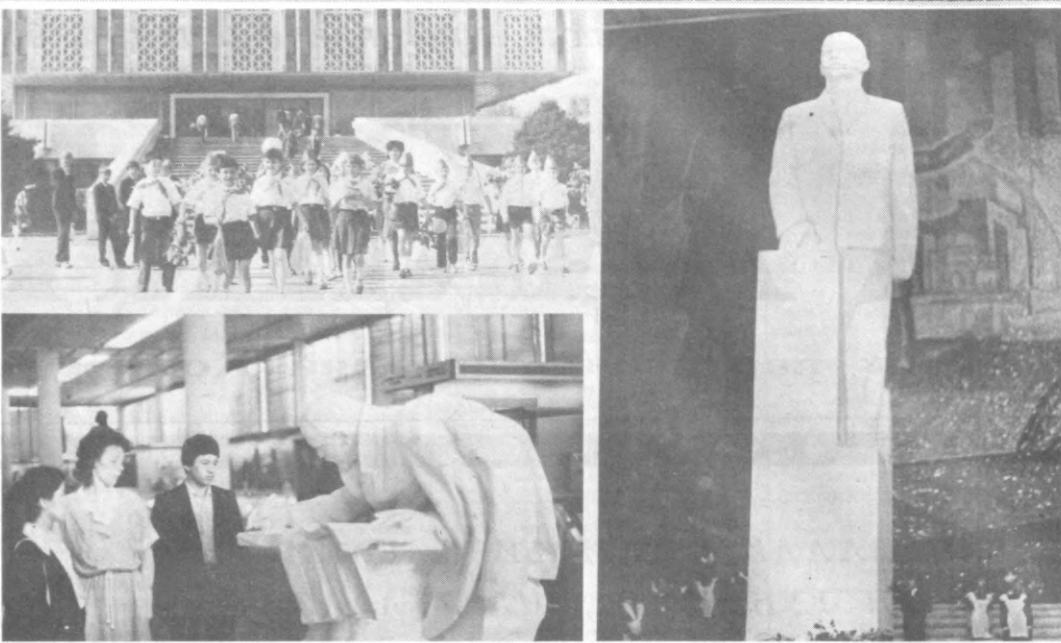
ЯНГИЛАНИШ ИДЕОЛОГИЯСИ— ОММА ОНГИГА

Совет ҳалқи турмушда-да онгингн ижодий ролини таҳлил этдилар.

Ингилш аҳли Ижтимоий фанлар академиясининг оли-млари икки йилдан кўпроқ вақт мобайнида олиб бо-раётган тадқиқотлар натижа-ларини муҳокама қилдилар. Тадқиқотлар чоғида мамла-кат турли регионлардаги халқ ҳўжалиги барча асосий тармоқларининг 35 миндан ортиқ меҳнатқаш сўраб чи-қилди. Совет кишилари иқ-тисодий, сиёсий ва маъна-вий онгининг ҳолати ва уни ривожлантириш тенденция-ларини ақс эттирган асосий маълумотлар ленинхонлик-ка атаб тайёрланди ва нашр эттиди.

Ленинхонликда КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

(ТАСС).

СУРАТЛАРДА: В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали шу кўнларда ҳар қачонгидан гавкум. Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотолари.

БОҚИЙ ТАЪЛИМОТ

Дунё бамисоли чексиз океан,
Яқдил халқлар сафи унинг қудрати.
Йўналиш бераркан Ленин даҳоси,
Пўлат оқилларнинг ошур шиддати.
Йиллар —
Давримизнинг учқур кемаси,
Бизни сурунлардан олиб ўтади.
Лениннинг ўзидир унинг дарғаси,
Жаҳон йўлларидан олиб ўтади.
Тарихнинг танимдир зукко

Энгелс,
Оламин титратиб бормоқда дадил
Буюк коммунистлар улкан кемаси!
Кемаки, тинчликка мустақим,

таинч,
Уни қўлатолмас ҳеч қандайини куч.
Йўлдан адашмас —
Москва маёли!
Йўл босар,
Йўл босар,
Тиним билмас ҳеч!
Китларлар юқини ортиб ўзига
Олга айлантирар тарих чарҳини.
Тўхтамас ҳаракат,
Ленинча ҳаёт,
Довуллар тўсолмас унинг зарбсини.
Одмилар долғали.
Тўқтин сингари
Ҳа демай манзилга борур

муҳаққ.
Кўбига яқинроқ олиқ манзилга!
Коммуна богига етур буюк халқ...
Қўлларда порлайди шафқатанг

байроқ—
Ленин байроғидир,
Мангу енгилмас.
Унинг соясига,

Содиқ сафларда
Эрисевар ўлкалар чексини билмас.
Кеманинг суруати солур ларзага,
Ортдан мушт ўқталар буржуялар
бирок,
Яқинлар йўқини бўлурми тўсиб
Қақмоқ қақиб турса

кемада
Кўйшдан табнат нур олган каби
Ленин гоёсига йўрилган жаҳон...
Зулматнинг кўксини титгандай эиб,
Бўрон оғушида тўлғоқли жаҳон...
Лениннинг нуридан — қон

томларим,
Мен ҳам шу сафдаман—
Кемада борман.
Эрк учур,
Бахт учур,
Ҳақиқат учур

Дунёга жар солиб мен яшайман.
Аёксиз курашлар силсиласида
Мен ҳам бир жангчиман,
Қўралим — қалам.
Давримга ҳамнафас куйим,
оҳангим,
Жабҳалар аро мен қақимам,
қақин!

Тоғушим хастамас,
Тоғушим янроқ,
Ҳиссиз юраклардай паст эмас
зиндор,
Овозим кимгадир солар эркинроқ,
Ортимдан аямай тош отар ағёр...
Афуски кемада мен билан

борар
Елмдай ёпишиб «шклякми»
қуртлар:
Ургилмак ин қўриб қай бурчагига
Унда нзгиб юрар,

Улка ахтарар.
Базан ўз қобилига ўрналиб аста
Унда чиганоклар бўлур намоеби.
Кўйинг терсини бошга ёпишиб
Бўрлар не учун турар ёнма-ёни!
Наҳотки муртадлар менинг

кемада
Олиқ манзилларни кўзлайдим,
наҳот!
Улар кемадан ортиқча юк-ку,
Нечун буюк сафда керишар қаноти!
Йўқ!

Бўндайларга қилмангиз шафқат,
Кемани қайтадан тозалаш лозим.
Барча килатлардан бўлсин

мусаффо,
Наҳотки бу ишга қилмаймиз
жазми...
Эй, Держинский набиралар,
Сафда ҳушёр бўлиб турмасингиз,
Долларин ювиш-учун Серго

сингари
Буюк сафда жавлон урмасингиз
гар,
Унда ҳосил бўлар соя ва тўси,
Кемага қўнмасин заррача ҳам

гард,
Покназ юраклар чекмасини озор,
Ҳаётда ҳеч кимса тортмасин гам,
дард...
Эй, Ленин кемаси,
Олам сен билан,
Океанлар аро қоқаров қанот.
Тўлғоқли Дунёга нурсан, ҳаётсан,
Яшар ленинизм —
Боқий таълимот!

Ашурали АХМЕДОВ.

МУЗЕЙГА, ДОХИЙ ҲУЗУРИГА

Термиз шаҳридаги В. И. Ленин музейида Илья Алек-сандров ва Мария Александровна Ульяновларнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган кўргазма очилди. Бу кўргаз-ма революция йўлбошчиси туғилган куннинг 118 йил-лиги муносабати билан тай-ёрланди. Кўргазмага қўйил-ган Ульяновлар оиласи аъзо-ларининг портретлари, улар яшаган жойлар, Ульяновскда улар шарафига ўрнатилган ёдгорликларнинг фотосурат-лари Москвадан — В. И. Ленин Марказий музейидан юборилган.

1984 йилда очилган музей-га уруш ва меҳнат ветерани, салкам ярим асрдан бери партия аъзоси А. Р. Исмон-лов бошчилигидаги жамоат-чилик кенгаши раҳбарлик қилади. Музей меҳнатқаш-ларини, энг аввало, ёшларни ватанпарварлик ва интер-национал руҳда тарбиялаш марказларидан бири бўлиб қолди.

Ҳозир музейда тарихий ҳужжатлар, фотосуратлар нусхалари, Владимир Ильич Ленин нутқлари ёзилган грампластинкалар, «Барҳаёт Ленин» кинолентаси — ҳам-маси бўлиб, 400 дан ортиқ экспонат бор. Экспонатлар орасида Афғонистон респу-бликаси хотин-қизлар делега-цияси олиб келган ғилам ҳам бор. Шу кўнларда музейда ветеранларнинг В. И. Ленин туғилган кунга бағишланган Термиз гарнизони жангчи-лари, ишчи-ёшлар, пионерлар ва ўқувчилар билан учрашу-влари ўтказилмоқда.

(ЎЗАТАГ).

Хизмат юзасидан Наманган шаҳрига бориб, бир кишини ахтардим. У одам Мухиддин Шохмардонов номи кўчада истикомат қилар экан. Топиб қалгандим. Сўнг мени кўча кишининг номига қўйилганлиги қизиқтириб қолди.

— У киши ким бўлганлар? — деб сўрадим меҳмондан.

— Оташин инқилобчи, чин коммунист, — пўнда жавоб қилди у.

— Наманганда яшаганларми? — Яшаворинг-эй, ўзингиз-нинг Чортоғинида ишлаган-лар-ку!

Мен оҳингн тан олдим.

— Ҳали ўғилларини ҳам та-нимасми?

— Билмадим.

— Тolibжон Мухиддинов. Чортоқ район матбуот жам-ияти тартиб комиссияси раис-си бўлиб ишлайди. Ҳовлиси шундоқина темир йўл вокзал-и рўпарасида.

— Э, бўлди. Тolibжон ақ ўша кишининг ўғилларими?

— Ҳа.

Мен шундай танқили шах-сини ўғли билан учрашсини юрғимга тугиб қўйдим. Итти-фоқо кўришдик.

Муваддон айтдим. Тolibжон ака қўлимга каттагина бир газета тўплами билан архив материалларини ва «Совет Туркистонини учун» деган китоб-ини тўтказди. Архив материал-ларини билан қизиқиб таншидик. Китобни Ўзбекистон ССР дав-лат нашриёти 1963 йилда та-рих фанлари доктори Л. И. Зевелов тахрири остида нашр этган экан. Уларнинг ҳамма-сида Мухиддин Шохмардонов ҳақида фикрлар билдирилган.

Мухиддин акин билган ки-шилар билан суҳбатлашдим, бора-бора қалбимда райондо-шмига илиқ меҳр ўйғонди.

1967 йилда Наманган шаҳри-даги кўчалардан бирига Улғу Октябрь социалистик револю-цияси ишторқисчи Мухиддин Шохмардонов номи бери-либди.

— Мухиддин Шохмардонов оташин инқилобчи, чин комму-нист, ажойиб инсон эди. У партиянинг ҳар қандай топши-ригини ўз вақтида бажонидил бажарарди, — дейди «КПСС сафиди 50 йил» медалли ни-шондори 79 яшар Болтабой ота Маллабоев.

Эски мактабда саводини эр-та чиқарган ёш Мухиддин На-манган шаҳридаги пахта заво-дига ишга қиради. Бу ерда рус мастеровойлари билан уч-рашиб, сиёсий онгини оши-ради.

Унинг фаолиятида диққатга сазовор хислатлар кўплай уч-райди. Туркистонлик комму-

нистлардан биринчилар қато-рида В. И. Ленин билан уч-рашган табаркур инсон у. На-манганлик инқилобчилар Инъ-омжон Низомбеков, Инъомжон Йўлдошев билан биргаликда М. Шохмардонов Советлар-нинг III уезд съезидида катна-шиш учун Москвага вақил бў-либ сайланган ва ишторқ эт-ган. 1919 йил сентябрда улар гул пойтахтда. Буюк доҳий В. И. Ленин ҳузурига бўлиш-ча. Наманганга қайтиб келиб, таассуротларини меҳнатқашлар-ингиллишларда эҳтирос билан сўзлаб беришган.

Бу ҳақда кўплай хотиралар мавжуд. Жумладан 1918 йил-дан КПСС аъзоси Гани Йўлдо-шевнинг эсдаликларини айниса эйтибдорлик. У ёзади: «В. И. Ленинни кўрган, у билан суҳ-батлашган Мухиддин Шох-мардонов, Инъомжон Низом-

бев, 1919 йилнинг кузида бўлса керак, шаҳар партия комитетининг йиғилишида до-ҳий ҳақида кўп яхши гаплар-ни айтиб беришди. Масалан, пролетариат йўлбошчиси Туркистон меҳнатқашларидан олган телеграммани ўйиб жу-да хурсанд бўлганлигини ало-ҳида ҳикоя қилдилар.

М. Шохмардонов 1919 йил-гада Наманган уезд шаҳар партия комитети мусулмонлар боришининг дастлабки секре-тари вазифасини бажарди. Ас-та-секин уезд партия коми-тети агитация-пропаганда бў-лимининг муадри, уезд пар-тия комитетининг биринчи сек-ретари вазифаларида ишлади.

У шундай сиёсий фаолият кўрсатиб, айн куч-қайратга тўлган пайтда Янгиқўрғон (ҳо-зирги Чортоқ) районига келиб ер шўбасининг бошлиғи ва-зифасини бажарди. Бу 1928 йил эди. Бахтин ҳам шу ерда тоғди: Саломатхон Нурилла-ев ва деган қизга уйланди. Улар Чортоқ шаҳар Комсомол кў-часи 8-уйда, камтарона ҳаёт кечира бошлашди.

Болтабой ота Маллабоев-нинг ҳикоясига қараганда Мухиддин Шохмардонов меҳр-муҳаббатли, сезгир ва талаб-чан коммунист бўлган.

— 1930 йил эди, — деб эс-лайди отахон. — Ҳозирги На-манган номи колхоз ўрнида «Ленинчи йўл», Димитров но-ми, Молотов номи колхозлар бўларди. Мен «Ленинчи йўл» колхозида ишлаб юра-дим. Мухиддин ака бригада-миз даласига бордилар. Ҳор-ма-бор бўл қилдилар, кейин

долзарб мавзуларда суҳбат қурдилар. Гаплари маъноли, киши юрғига иқлиқли кир-диш, завқ-шаҳқини оширдилар. Меҳрим товланиб кетди. У киши бирдан: «Партия сағига ўтшини хоҳлайсизми?» — деб сўраб қолдилар. Мен иккила-гандай бўлидим. Партия аъзо-сининг фазилатлари, Совет хо-кимиятининг мустақамлашда-ги роли ҳақида гапириб, В. И. Лениннинг ҳаётини мисоллар келтирдилар. Хурсанд бўлиб кетганимдан: «Майли, бўлма-са!» — деб юбордим. Шу-ш у киши билан тез-тез учраш-диган бўлиб қолдим. Мухид-дин ака ва район Совети иж-роия комитети раисининг ўринбосари Холмиров эва-лини юриш-туришим, иш фа-олиятини икки ой ўрганишди. Сўнгра партия сағига ўтиш учун тавсиянома бердилар.

Мени Андижонда очилган са-водсизликни тугатиш 8 ойлик курсига юбордилар. Уни бит-риб қайтдим. Райкомга ин-структор этиб тайинландим ва кейин колхоз партия ташкило-ти секретарилигига сайландим.

Э-э-э билан 1931 йилларда Мухиддин ака бизнинг партия ташкилотига ҳисобиди

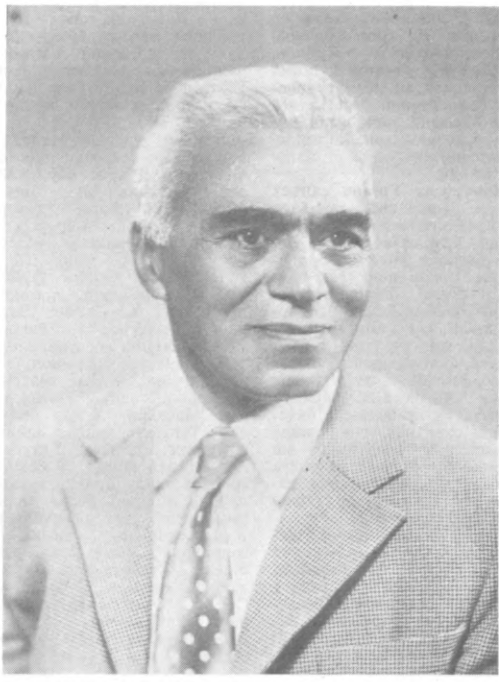
Давр инсон тақдирига

БАХТ БИЛАН УЧРАШУВ

Махшур ёзувчи Соҳиб Жамолнинг китоблари худди унинг тарихидай ҳақиқат ва ақолидир. Адиб 1906 йилда Богдада туғилди. Кўп йиллардан бундан сўнг фўқароси, СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси. У рус, турк ва форс тилларида ёзилган романлар, қиссалар, ҳикоялар муаллифидир.

Соҳиб Жамолнинг ilk асари Владимир Ильич Ленин билан бўлган учрашуга бағишланган. Китоб 1926 йилда Тошкентда форс тилида босилиб чиққан. Кейинроқ яратилган «Бахт билан учрашув» қиссаси ҳам ўша воқеа ҳақида батафсил ҳикоя қилади. Ўзбек китобхоналарида унинг «Ғули сийёҳ», «Учта чиннигул», «Бахт излаган хабар бора», «Президент», «У қайтди» сингари романилари, болалар учун ҳикоялар тўплами ва бошқа асарлари яхши танниш.

Шу кунларда Соҳиб Жамол Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. «Қишлоқ ҳақиқати»нинг жамоатчи мўхбир, филолог фахрилик кандидати, доцент Мўхсин АЛИЕВ адиб билан учрашиб, бир неча саволга жавоб беришини илтимос қилди.

меҳнат, ўз-ўзиндан равишанки, истиснода ҳам бўлиши зарур. Шу билан бирга савод ҳам керак. Сиз қарда, қайси ўқув юртида билим олишга муваффақ бўлгансиз?

— Мен мактабда ўқимаганман. Саводимни кўшимиз Хўшим афанди ёрдамида чиқарганман.

1920 йил 28 апрелда мусавватлар тартибига қўлади. Боқанда уч ойлик сиёсий курсни тугатдим. Коммунистлар ёшлар интернационали (КИМ) ҳузуридаги Шарқ ёшлари кенгаши мени Шимолий Эронга юборди. У ерда ватанпарвар кучлар инглиз истилочиларига ва шўх сарбозларга қарши кураш олиб бораётган эдилар. Бир неча ой мобайнида мен қўлга қўрил билан жанговар операцияларда қатнашдим ҳамда маҳаллий ёшлар орасида ташвиқот-тарғибот ишларини олиб бордин. Қўлга қўрил билан жанговар операцияларда қатнашдим ҳамда маҳаллий ёшлар орасида ташвиқот-тарғибот ишларини олиб бордин. Қўлга қўрил билан жанговар операцияларда қатнашдим ҳамда маҳаллий ёшлар орасида ташвиқот-тарғибот ишларини олиб бордин.

Хиндистон, Ливан, Сурия, Туркия ва Эрон орқали ўтган икки йиллик узундан-узқ йўл юриб, ниҳоят Табриз шаҳрига етиб келдим. У ерда табиғийлик бир савдогарнинг қўли бўлди. У мени буржувазия Грузиясига олиб келди. Менинг ўз мақсадим бор эди: қўл бўлиш-чи оғир аҳволда розилик бераманман, фақат бир нарсани — ҳаммасида кўниш, чидаш, нима қилиб бўлса ҳам Россияга, Лениннинг олдида етиб олишини ўйладим.

Эркин ҳаётга ўрганган, эзруволикка тоқат қила олмайдиган қалб аянчи тақдирга итоат этиши мумкин эмас. Мен қудай пайт келиши билан Тифлида жануб қўлга қўрил билан жанговар операцияларда қатнашдим ҳамда маҳаллий ёшлар орасида ташвиқот-тарғибот ишларини олиб бордин. Қўлга қўрил билан жанговар операцияларда қатнашдим ҳамда маҳаллий ёшлар орасида ташвиқот-тарғибот ишларини олиб бордин.

Бир кунда ёмонларга нисбатан ахшиларнинг қўли бўлиш қанчалик катта бахт. Боқанда омадлик келди. Қўлимга Озарбайжон коммунистларнинг ярим легал газетаси тушиб қолди. У «Озарбайжон фўқароси» деб аталади. Ўртоқ Қороев унга муҳаррирлик қиларди. Мен газета чиқариладиган босмахонани излаб топдим, ўзим ҳақида, кимлигим, қарандилигим, қаёққа бораётганимни хусусида ҳаммасини гапириб бердим. Босмахона ишчилари ҳикоятимни тинглаб бўлишгач, бошпана бердилар, кийинтирдилар. Оқшом чоғлари болшевикнинг газетани тарқатишга киришдим. Қўнларнинг бирини мени ушлаб полицияга олиб бордин. «Газетани қардан олдинг? Уни сенга ким берди?» деган саволлар билан қўйишга солишди. Газетани ким берганимни билмаслигимни, қандайдир ўтқичи одамдан олганим, бир бурда нон учун пул ишламоқчи бўлганимни тақдирлай бердим.

— Максим Горький айтгандай, ёзувчи бўлиш учун энг аввало меҳнат ва яна бир журналда ҳам бор. Баъзи нашлаб тиражин ошириш кетидан қувиб, текшириб қўйилмаган фактларни, ҳом, субъектив фикрларни эълон этишга ошқомқда, чала ҳақиқат билан чекланиб қолмоқда, таъкид — энг аввало масъулиятдан иборат эканлиги редакцияларда унутиб қўйишга айтилди. Плениум «Правда» газетасининг «Қайта қуриш принциплари» тафаккур ва ҳаракатлар революционлиги» редакция мақолалида берилган баҳо ва хулосаларга таъкид қилиш, иккинчи соҳабат билан берган баёноти қўллаб-қувватлади.

СССР Журналистлар союзи правленисининг плениуми қатнашчилари Бутунитиёф XIX партия конференциясига мурожаатнома қабул қилдилар. (ТАСС).

рилиши зарурдирки, китобхоналарга ҳаётини янгилаш учун олиб борилаётган умий курашнинг фаол иштирокчилари бўлиб қолишларига ёрдамлашсин.

Ҳозирги пайтда Совет Иттифоқида рўй бераётган воқеалар келажак томон қўйлаётган ҳақиқий тарихий қадамдир. Бу ўзгаришларни 1917 йил Улут Октябрь, унинг янги босқичи деб ҳисоблайман. Жаҳон яхши кунлар сари юз тутмоқда. Лотин Америкаси, Африка, Осиё, Яқин Шарқ халқларининг революцион-озодлик ҳаракати жарафони йилдан-йилга куч тўпламоқда. Бунга Улут Октябрь руҳи ёрдам бермоқда.

Бутунги кунда бутун совет халқини қамраб олган инқилобий шиддаткорлик, қўтариқчилик ер юзи кишиларининг онги ва қалбига жуда катта революцион таъсир кўрсатиши аниқ. Октябрь бўлмаганда Сурия гражданини, фаллоқ ўғли қонотта чиқа олармиди?

Ҳозирги пайтда ғарблик сиёсатчилар Москва, Бухарест, Берлин, Прага, Улан-Батор ва бошқа социалистик пойтахтларга ошмоқда. Бу шунчаки қизилқушанлик ёки ўлкалар оша савҳат қилиш истаги эмас. Уларнинг кўпчилиги социалистик ҳамадўстлик эса бошлаган янги шабаддан ташвишланган қолди. Ўша сиёсатчилар социализм мамлакатларида рўй бераётган воқеаларни ўз кўзлари билан кўриш ва тушуниш этишга ҳошлашапти. Улар бутунги революцион ўзгаришлар сарҳадларини 1917 йил октябрийнинг дастлабки кунлари эканлигини эътироф этишдан қўнчилипти.

Ҳозирги пайтда Совет Иттифоқи Коммунист партияси амалга ошираётган қайта қуриш шундай бағоят қудратли лоомотиждирки, у мамлакатини туннель ичидан тизорик тортиб чиқишга ёрдам беради. Қўра қўзонак тақиб олган кишилар ҳаёт бўёларини фарқламай, ўзларини буюк санъаткорлар деб ҳисобласаларда, бу бўёқлар тусини билмасдан туриб жиятнинг ана шундай туннель ичига кириб қўнғандилар. Шунинг айтмоқчилик, «қайта қуриш» сўзини келди биз «муваффақият» деган саволини қўйишга ҳақимиз йўқ. Қайта қуриш муваффақияти қозониш шарт!

— Сўнги саволим аънавий. Ҳозирги пайтда қандай асар устиди ишлабсиз, режиссёрлар?

— Мен яқинда «Фаластинлик қиз» романини тўлатдим. Бу асар сионизмининг ҳақиқий моҳиятини бадиий воситалар ёрдамида кўрсатиб беришга интилишдир.

1921 йилдаёқ В. И. Лениннинг бевосита раҳбарлида ўтган Коммунист Интернационалининг II конгрессида жаҳон форуми қатнашчилари сионизмни халқлар империализм курали сифатида қоралаган ҳамда лажнатлаган эдилар.

Сионистларнинг Фаластинда ҳокимиятни қўлга олиш йўлидаги инкизиоламлиги ва қонхўрлигини кўрсатиш билан бирга мард араб ватанпарварларининг машаққатли кураши ҳақида ҳикоя қилиб бергим келди.

Душманга қарши фақат бардошчи бўлиш, фаол равишда қарама-қарши туриш туфайлига муваффақиятга эришиш, Фаластин араб халқининг эртанги ёрур кунини таъминлаш. Исроилнинг ҳақмон доиралари тажовузорлик ниятларини жийовлаш мумкин.

Ҳозирги пайтда мен яна бир роман устиди ишлаяпман. Унинг шартли номи «Тадкирлар чорраҳалари»дир. Бу роман яхши инсонлар, баъзи ёзув одамлар, меҳрибон ўзбек тупроғи, Ўзбекистон оддий халқининг улуғворлиги ҳақида.

— Қўнмишсонли газеталар номидан сўхбатини ушун Сизга миннатдорчилик билдиришга ҳамда сўхат-саволатлик, китобхоналар муҳаббатини, шунингдек, катта ижодий ютуқлар тилашга ижозат берсангиз.

— Раҳмат.

КИМ НЕЧАНЧИ ЎРИНДА?

Давлатга гўшт топшириш, сут ва тухум

етиштириш юзасидан биринчи квартал якунлари

ГЎШТ		СУТ		ТУХУМ			
Районлар	Биринчи кварталнинг планнинг баъириниш (процент хисобда)	Районлар	Хар сиргдан соғилан сут (н.грамм)	Утган йилнинг шу аврда-ринг нисбатан	Районлар	Хар тозудан олнинг тузум (дога)	Утган йилнинг шу аврда-ринг нисбатан
1. Учқудуқ	292,0	1. Тошкент	814	+ 95	1. Учқўрғон	60	— 1
2. Навоий	235,3	2. Чиноз	810	+ 9	2. Оржоникидзе	59	+ 2
3. Тоғ	231,0	3. Коммунистик	800	+ 47	3. Хўжайли	54	+ 8
4. Поп	187,5	4. Киров	761	+ 36	4. Калинин	53	+ 8
5. Савобод	178,7	5. Оржоникидзе	755	+ 75	5. Охунбобоев	53	— 2
6. Шуманай	158,9	6. Тошлоқ	734	+ 30	6. Самарқанд	53	—
7. Бобу	156,0	7. Қўронтена	718	+ 59	7. Чортоқ	52	+ 1
8. Наманган	155,5	8. Самарқанд	690	+ 15	8. Норин	50	+ 1
9. Нурота	151,0	9. Бувайда	683	+ 24	9. Тўрақўрғон	49	— 2
10. Янгирик	150,6	10. Ленинград	682	+ 1	10. Термиз	48	+ 3
11. Меҳнатобод	146,7	11. Калинин	673	+ 16	11. Янгирқўрғон	48	+ 1
12. Тўрақўрғон	143,2	12. Бонобод	669	+ 61	12. Янгирқўрғон	48	+ 1
13. Фаргона	140,9	13. Фаргона	667	+ 21	13. Урганч	47	+ 6
14. Оқолтин	140,7	14. Риштон	665	+ 55	14. Ўрта Чирчиқ	46	— 2
15. Хонка	140,5	15. Кониқеҳ	660	+ 161	15. Тошкент	45	+ 20
16. Ўйчи	140,4	16. Галаба	660	+ 21	16. Жалолқудуқ	44	— 2
17. Форши	140,5	17. Богдод	655	+ 10	17. Косовий	44	— 2
18. Мирзачўл	140,3	18. Сирдарё	658	+ 46	18. Балчиқ	43	+ 4
19. Охангарон	139,8	19. Пискент	653	+ 14	19. Анджон	42	+ 4
20. Ёнка	139,5	20. Ворошилов	650	+ 68	20. Ёнқудон	42	+ 4
21. Чиноз	139,1	21. Охунбобоев	650	+ 60	21. Когон	41	+ 2
22. Олтинқўл	138,5	22. Наманган	649	+ 46	22. Октябрь	41	+ 15
23. Ленинобод	137,9	23. Хонка	641	+ 53	23. Ўйчи	41	— 1
24. Оржоникидзе	136,7	24. Янгирқўрғон	641	+ 55	24. Ленинград	40	— 9
25. Калинин	136,0	25. Ўрта Чирчиқ	639	+ 20	25. Чирчиқ	40	— 1
26. Сирдарё	135,6	26. Бобу	635	+ 17	25. Чуст	40	— 1
27. Ўрта Чирчиқ	135,5	27. Ўзбекистон	630	+ 15	26. Якабод	40	+ 2
28. Октябрь	134,9	28. Кува	626	+ 6	27. Қизилтепа	40	— 3
29. Кониқеҳ	133,0	29. Ўйчи	621	+ 69	28. Гуздор	40	+ 2
30. Урганч	128,8	30. Янгирқўл	620	— 3	29. Янгирқўрғон	39	+ 2
31. Қизилтепа	128,0	31. Фўрнзе	616	+ 5	30. Жаззак	39	+ 3
32. Ленинград	127,9	32. Ильич	614	+ 18	31. Ўйчи	39	— 4
33. Дўстлик	127,8	33. Поп	611	+ 40	32. Чирчиқ	39	+ 9
34. Хўжабод	127,8	34. Ёзвон	610	+ 41	33. Галаборол	39	— 3
35. Гулистон	127,7	35. Бахмал	609	+ 37	34. Ангор	38	+ 2
36. Хўжайли	127,6	36. Охангарон	602	+ 57	35. Бувайда	38	— 11
37. Турлан	122,3	37. Паркент	601	+ 26	36. Задарё	38	+ 1
38. Янгирқўл	122,1	38. Чортоқ	598	+ 10	37. Киров	38	—
39. Избоскан	122,1	39. Бўстонлик	596	+ 79	38. Москва	38	+ 1
40. Риштон	122,1	40. Олтиариқ	595	+ 1	39. Пхатчани	38	— 3
41. Бағдод	121,8	41. Косовий	590	+ 10	40. Избоскан	37	— 4
42. Амударё	120,0	42. Пхаткор	589	— 23	41. Саросиё	37	+ 4
43. Богот	120,0	43. Москва	588	+ 30	42. Денов	36	+ 2
44. Қўронтена	118,6	44. Задарё	586	+ 15	43. Паркент	36	+ 4
45. Арнасой	117,4	45. Хўжабод	583	+ 70	44. Ўлғий	35	+ 7
46. Ильич	117,4	46. Нурота	580	— 25	45. Обкинсий	35	— 4
47. Хива	116,8	47. Арнасой	579	+ 14	46. Улғий	35	— 3
48. Галаборол	116,8	48. Балчиқ	578	+ 32	47. Улғий	35	— 3
49. Задарё	116,4	49. Гуздор	578	+ 75	48. Хива	35	+ 5
50. Комсомолобод	116,3	50. Тўрақўрғон	577	+ 55	49. Кумқўрғон	35	—
51. Навбахор	115,0	51. Турлан	576	+ 75	50. Бахмал	34	— 3
52. Ўзбекистон	115,0	52. Улғий	576	+ 61	51. Наманган	34	— 5
53. Оққўрғон	114,9	53. Шофиркон	574	+ 62	52. Поп	34	— 4
54. Қўшқўрғон	114,8	54. Шовот	571	+ 33	53. Свердлов	34	+ 7
55. Каттақўрғон	114,2	55. Учқўрғон	566	+ 33	54. Риштон	34	— 4
56. Ангор	114,0	56. Когон	565	+ 81	55. Қарши	34	+ 2
57. Норин	112,9	57. Оққўрғон	560	+ 62	56. Хазорасп	34	— 1
58. Косовий	112,7	58. Навбахор	557	+ 166	57. Амударё	33	+ 2
59. Муборак	112,7	59. Бўз	556	+ 5	58. Бойсун	33	— 2
60. Хатирчи	112,0	60. Пхатчани	556	+ 71	59. Турлан	33	— 5
61. Нукус	110,8	61. Комсомолобод	551	— 14	60. Марҳамат	33	— 1
62. Жалолқудуқ	110,6	62. Паст Даргом	551	+ 97	61. Усмон Юсупов	33	+ 7
63. Москва	110,1	63. Қорақўл	551	+ 54	62. Шўрчи	33	— 2
64. Когон	109,3	64. Гагарин	550	— 16	63. Хонка	33	+ 1
65. Кува	108,9	65. Избоскан	548	+ 112	64. Деҳқонобод	32	+ 9
66. Ворошилов	108,4	66. Ленин	547	+ 33	65. Каттақўрғон	32	— 2
67. Зоин	108,1	67. Хива	547	+ 33	66. Бекобод	32	+ 1
68. Комсомол	107,5	68. Булунгур	546	+ 64	67. Ленин	32	— 4
69. Бериун	107,3	69. Бўка	544	+ 28	68. Нишон	32	— 4
70. Пахтакор	106,8	70. Олтинқўл	542	+ 67	69. Ромитон	31	+ 4
71. Чортоқ	106,7	71. Дўстлик	541	— 23	70. Шовот	31	— 1
72. Бекобод	106,5	72. Савобод	541	+ 93	71. Шахрисабз	31	+ 10
73. Шовот	106,4	73. Кизилтепа	540	+ 126	72. Кува	31	— 6
74. Фўрнзе	106,3	74. Пахтабод	534	+ 38	73. Шуманай	30	+ 7
75. Тўртқўл	106,0	75. Чуст	534	+ 43	74. Фаргона	30	— 5
76. Киров	105,7	76. Ангор	531	+ 76	75. Фўрнзе	30	— 3
77. Жаззак	105,4	77. Саердов	531	+ 78	76. Янгирқўл	30	+ 1
78. Чимбой	105,3	78. Жалолқудуқ	530	+ 46	77. Бўз	29	— 2
79. Гагарин	105,0	79. Тўртқўл	528	+ 52	78. Дўстлик	29	+ 3
80. Эллиқалъа	105,0	80. Шахрисабз	528	+ 61	79. Кишоб	29	— 3
81. Тахтақўрғон	104,9	81. Марҳамат	526	+ 36	80. Ленин йўли	29	+ 1
82. Қўнгирот	104,8	82. Норин	525	+ 31	81. Бериун	28	+ 6
83. Коммунистик	104,6	83. Галаборол	524	+ 12	82. Богдод	28	— 7
84. Пешку	104,6	84. Анджон	522	+ 77	83. Жомбой	28	+ 2
85. Кегайли	104,2	85. Урганч	522	— 28	84. Косон	28	—
86. Учқўрғон	104,2	86. Оқолтин	521	— 18	85. Муборак	28	+ 6
87. Жарқўрғон	104,0	87. Зарбдор	519	— 50	86. Олтинқўл	28	— 8
88. Олтинсой	104,0	88. Вобкент	516	+ 18	87. Хўжабод	28	— 6
89. Пахтабод	103,9	89. Деҳқонобод	516	+ 152	88. Пешку	28	—
90. Паркент	103,8	90. Комсомол	516	+ 18	89. Янгирбозор	28	— 1
91. Деҳқонобод	103,2	91. Зоин	516	— 31	90. Қамаш	28	— 1
92. Бувайда	103,1	92. Навоий	513	+ 134	91. Паст Даргом	27	— 4
93. Задарё	102,8	93. Усмон Юсупов	509	+ 71	92. Пахтабод	27	— 8
94. Тошлоқ	102,6	94. Янгирқўл	509	+ 62	93. Сирдарё	27	— 4
95. Балчиқ	102,3	95. Гуздор	509	+ 108	94. Шофиркон	27	+ 3
96. Анджон	102,2	96. Қамаш	506	+ 103	95. Ўзбекистон	27	— 5
97. Паст Даргом	102,2	97. Богот	505	+ 36	96. Гагарин	27	— 1
98. Чуст	102,0	98. Ромитон	505	+ 56	97. Булунгур	26	+ 1
99. Ёнқудон	102,0	99. Саросиё	503	+ 5	98. Ёзвон	26	—
100. Ховос	101,6	100. Гулистон	502	— 99	99. Ургут	26	+ 1
101. Мўйнок	101,4	101. Нарпай	502	+ 137	100. Чимбой	26	— 1
102. Қорақўл	101,1	102. Оқдарё	500	+ 104	101. Қорёузак	26	— 4
103. Пискент	100,8	103. Жарқўрғон	499	+ 64	102. Қўронтена	26	+ 1
104. Булунгур	100,7	104. Каттақўрғон	494	+ 64	103. Богот	25	+ 4
105. Янгирбозор	100,6	105. Хатирчи	494	+ 35	104. Навбахор	25	+ 4
106. Ёнқўрғон	100,5	106. Бухоро	492	+ 61	105. Охангарон	25	— 3
107. Ўлтинқўл	100,4	107. Жомбой	484	+ 56	106. Тошлоқ	25	— 3
108. Олтиариқ	100,4	108. Пешку	484	+ 118	107. Тўртқўл	25	+ 2
109. Саросиё	100,2	109. Янгирбозор	484	— 12	108. Хатирчи	25	+ 1
110. Шеробод	100,2	110. Қумқўрғон	482	+ 19	109. Фалаба	25	— 1
111. Бахмал	100,1	111. Октябрь	478	+ 136	110. Қўшробот	25	— 9
112. Денов	100,1	112. Мўйнок	473	+ 52	111. Ворошилов	24	+ 8
113. Самарқанд	100,1	113. Ургут	473	— 90	112. Комсомолобод	24	— 8
114. Бахористон	100,0	114. Нукус	472	— 1	113. Кегайли	24	+ 8
115. Бойсун	100,0	115. Олот	470	— 14	114. Оқдарё	24	— 4
116. Бўз	100,0	116. Қўшқўрғон	469	+ 70	115. Зарбдор	23	+ 13
117. Марҳамат	100,0	117. Олтинсой	466	— 4	116. Навоий	23	+ 2
118. Термиз	100,0	118. Шўрчи	466	+ 2	117. Олтиариқ	23	— 6
119. Қорайзак	99,5	119. Хазорасп	466	— 4	118. Пискент	23	— 2
120. Ленин йўли	98,0	120. Мирзачўл	460	— 6	119. Савобод	23	—
121. Қумқўрғон	98,0	121. Ховос	455	+ 93	120. Чиноз	23	— 2
122. Нарпай	96,0	122. Тахтақўрғон	453	+ 91	121. Эллиқалъа	23	+ 1
123. Пхатчани	95,7	123. Якабод	453	+ 91	122. Қўнгирот	23	+ 2
124. Тошкент	95,1	124. Термиз	453	+ 44	123. Коммунистик	22	— 1
125. Вобкент	90,5	125. Ленин йўли	451	— 3	124. Кониқеҳ	22	+ 7
126. Қўшробот	90,4	126. Бериун	449	+ 34	125. Нукус	22	+ 9
127. Бўзатов	90,2	127. Ёнқудон	448	+ 86	126. Гулистон	21	— 6
128. Охунбобоев	89,2	128. Шеробод	447	+ 35	127. Иштихон	21	— 1
129. Шўрчи	89,0	129. Форши	447	+ 17	128. Қозилқўл	21	— 5
130. Галаба	87,8	130. Болшевик	437	+ 19	129. Зоин	20	— 13
131. Оқдарё	82,8	131. Меҳнатобод	437	+ 38	130. Нарпай	20	— 3
132. Шофиркон	81,4	132. Эллиқалъа	435	+ 58	131. Олот	20	— 4
133. Китоб	81,1	133. Денов	427	+ 22	132. Оққўрғон	20	— 6
134. Косон	80,3	134. Муборак	427	+ 78	133. Пайкар	20	+ 1
135. Жомбой	79,5	135. Нишон	427	— 19	134. Бахористон	19	— 2
136. Усмон Юсупов	79,5	136. Жаззак	423	+ 18	135. Бухоро	19	+ 1
137. Улғий	79,2	137. Чирчиқ	423	+ 144	136. Мўйнок	19	— 11
138. Якабод	79,2	138. Ленинобод	421	+ 31	137. Қўшқўрғон	19	— 9
139. Чирчиқ	79,0	139. Қорайзак	420	+ 77	138. Болшевик	18	— 2
140. Бухоро	78,7	140. Хўжайли	419	+ 45	139. Ленинобод	18	+ 1
141. Нишон	76,8	141. Қарши	412	+ 34	140. Меҳнатобод	18	+ 5
142. Қамаш	76,3	142. Қўнгирот	408	+ 68	141. Мирзачўл	18	— 10
143. Свердлов	76,0	143. Косон	404	+ 82	142. Тахтақўрғон	18	+ 6
144. Пайкар	72,4	144. Иштихон	403	+ 28	143. Бобу	17	+ 1
145. Ромитон	77,1	145. Чимбой	401	+ 78	144. Оқолтин	17	+ 2
146. Шахрисабз	71,5	146. Бўзатов	399	— 238	145. Янгирқўл	15	— 19
147. Олот	70,1	147. Пайкар	399	+ 45	146. Бўка	14	—
148. Қарши	66,6	148. Бахористон	397	+ 66	147. Пахтакор	13	— 15
149. Ургут	66,3	149. Амударё	391	+ 45	148. Комсомол	12	+ 1
150. Ёзвон	65,8	150. Кегайли	390	+ 26	149. Ховос	12	— 4
151. Иштихон	64,2	151. Бойсун	373	+ 22			

СУРХОНДАРЁНИНГ
БИР КУНИ

МУНОСИБ
УРИНБОСАРЛАР
Термиздаги СССР 60 йиллиги номи билан фабрика қишлоқда тикучилар тайёрлаш курси машғулотлари қизғин ўтмоқда. Корхонанинг тажрибали чеварлари ёшларни оғалиққа олиб, уларга касб сирларини ўргатишмоқда. Ҳозир бу ерда хотин-қизлардан 29 нафарни болалар кўйлағи, қойшаб ва кўрпа учун тайин-қилишни ўзлаштириб олди.

Йил давомида яна икки гурӯҳ фаолнаёт кўрсатади. Курс тингловчилари назарий ва амалий машғулотлардан сўнг касб бўйича имтиҳон топширишади. Муваффақиятли ўтганларга иккинчи разрядли тикучи гувоҳнома берилади. Бўртур кишлаб чивариш практикаси даврида шогирдлар 30 минг сўмлик махсулот тайёрлашган эди. Бу йил янада юксак натижа кўрсатилади.

СИФАТЛИ ТОЛА
УЧУН
Жарқўрган пахта тозалаш заводида янги поток линиялар жорий этилиши натижасида кишлаб чиваришнинг тола сифати яхшиланди. Коллектив мамлакатимиз тўқимачилик комбинатларига, социалистик ҳамда капиталистик давлатларга ана шундай сифатли махсулот юбатишмоқда.

Ҳозирнинг ўзида капиталистик мамлакатларга қарийб юз тонна, қардош социалистик давлатларга эса уч юз тоннадан кўпроқ тола юбатилади.

Коллектив сифатли махсулот юбатишнинг учун капиталистик давлатлар буюртмачиларидан 14 минг сўм миқдорда қўшимча даромад олди.

УСТИ ЕПИК
БОЗОР
Бойсун райони марказида усти ёпиқ бозор фойдаланишга топширилди. 113-ремонт-курилиш участкаси коллективни 340 минг сўмлик иш бажариб олди. Икки қаватли бинада сотувчилар ва харидорлар учун барча қулайликлар яратилган. Биринчисида қуруқ мева, кўчатлар, савзавот савдо қилинса, иккинчисида район матлубот жамиятига қарашли 8 та дўكانда саноат моллари сотилмоқда. Булардан ташқари «Работ», «Бойсун», «Ойбек» номи, «Дўстлик» шохсозларнинг дўконларида хўжаликларда етиштирилган турли хил махсулотлар савдоси ҳам йўлга қўйилган.

МАХСУЛОТ
ТОПШИРИШАДИ,
ГОВАР ОЛИШАДИ
Жарқўрган районидagi Н. Боймуродов номидаги колхозда район матлубот жамиятлари союзи ташаббус билан қишлоқ аҳолисида деҳқончилик ва чорвачиликнинг орткича махсулотларини, эски-тускиларни қабул қилиш пункти очилди. Бу ерда тез орада аҳолидан ўн минг сўмликдан зиёд мол йиғиб олинди.

Колхозчилар ўз томоқчаларида етиштирилган махсулотнинг орткичасини бозорга олиб бориш, қимматли вақтларини кетказиш ташаббусида қўшилишди. Улар қабул пунктига мол топшириб, хошлаша — нақд пул олишади, 8 бўлмаса — пункт қўшмағида магазиндан камбё товарларини харид қилишлари мумкин.

Б. КЕНЖАБОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Мақсуда Маматованинг Янги-йўл шаҳридаги Янги номида мактабда бошланғич таълимдан савдо бериётганга чорак асрдан ошди. Илгирлик болаларга савдо ўргатган тажрибали педагог фаолияти муносиб баҳолашган. У СССР ҳақда маорифи аълоқисидир. СУРАТДА: М. Маматова машғулот пайтида. Р. ГАЛИЕВ ФОТОСИ.

ШҲХ БУЛБУЛДЕК САЙРАР ДУТОРИМ

Глиэр номидаги мактаб-интернатда бир неча кун давом этган халқ чолгу асбоблари ва баян ижрочиларининг республика Х конкурси музика ихлосмандларининг эътиборини тортиди. Анъанавий конкурс ҳайъати раиси, Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент консерваториясининг профессори, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби А. Одилов бу ҳақда қуйидагиларни айтди:

— Унутилмас музика байрами томошабинлар мутахассисларда катта таассурот қолдирди. У Ўзбекистон музика билим юртилари талабаларининг ижрочилик маҳорати йилдан йилга ўсиб бораётганини яна бир бор кўрсатди. Уларнинг репертуари жаҳоннинг машҳур композициялари асарлари, ўзбек халқ куйлари билан бойиб бораётганлиги ҳаммани хурсанд этди.

Дарҳақиқат, конкурс кунларида нафақат буюк бастакорлар П. Чайковский, Ф. Лист, Л. Бетховен, И. Бах, В. Моцартийн, балки М. Вафоев, А. Одилов, Ғ. Қодиров, М. Тожиев, М. Вурӯҳов каби маҳаллий муаллифларнинг ҳам замонавий куйлари янгради.

Бу йилги музика кўриғида 84 ёш соҳида қатнашди. Улар уч тўрт имтиҳондан ўтдилар. Ғолибларни аниқлашда Ўзбекистон ССР Ма-

даният министрлиги музика мактаблари бўлимининг инспектори К. Назармухамедов, Тошкент консерваторияси доценти С. Таҳаллов, баянчиларнинг Клигентада бўлиб ўтган халқаро конкурси лауреати Э. Сент-Абдулов, ўқитувчилар Б. Яминов, Р. Солиев, мастул котиб А. Қолъовдан иборат навола байрамнинг ҳайъатига осон бўлмади, маҳоратли ёшлар орасидан энг иқтидорлиларини танила олиш лозим эди.

Конкурсда Урганч санъат билим юртининг талабаси Зокир Болтаевга бахт кулиб боқди. Ҳайъат аъзолари уни бир овоздан ғолиб деб топдилар. Зокир конкурс лауреати бўлиб, биринчи даражали диплом билан тақдирланди. Глиэр номидаги республика махсус ўрта музика мактаб-интернатининг иккинчи талабаси Мансур Аҳмедов билан Акрам Ибодуллоевга ғолиб ҳеч ким тенг кела олмади. Қўбилиятли ёш созандалар лауреат унвонига сазовор бўлиб, биринчи даражали дипломлар билан мукофотландилар.

Чанга ўхшаш музика асбобида (ксолофон) иккинчи ўринни олган Самарқанд санъат билим юртининг ўқувчиси Саиджамол Жавадов ҳам ўз маҳоратини намоиш этиб, барчани ҳай-

ратта солди. У Россиянинг «Севиля сарториши» операсига увертюрасини ижро этди. Баяни чалган Ҳамза номидаги Тошкент музика билим юрти талабаси Наталья Яшинова ҳам мухлисларга маъқул бўлди. Педагог В. Моевский мураббийлигида маҳоратини ошираётган бу қиз учинчи даражали диплом билан тақдирланди.

Конкурс қатнашчиларидан Ғафур Норбоев (най, иккинчи ўрин), Қудрат Жуманиев (чанг, иккинчи ўрин), Мавжуда Ортиқова (датор, учинчи ўрин), Абдуқадир Нишонов (қашгар рубоби, иккинчи ўрин), Саид Шерматов (чанг, учинчи ўрин) ҳам мутахассислар томонидан юксак баҳо олиб, ўзларининг иқтидорли ёшлар эканликлари исботландилар.

Бундан ташқари конкурс иштирокчилари учун махсус совринлар таъсир этилган эди. Масалан, Ҳамза номидаги Тошкент музика билим юртининг талабаси Улғабек Абдувалиев чангада Ўзбекистон бастакорларининг асарларини маҳорат билан ижро этганлиги учун республика Композиторлар союзининг совринини олишга муваффақ бўлди. Наманганлик Баҳромжон Абдуллоев Ўзбекистон ССР Театр арбоблари союзининг, термизлик Саботх Алимова билан Муҳайе Тур-

соатова Тошкент консерваториясининг совринлари билан мукофотландилар.

Конкурсда моҳир созанда-ларни таъйирлашдаги хизматлари учун тажрибали педагоглардан бир нечтаси ёрлиқлар ва дипломлар билан тақдирландилар. М. Батиршина, Т. Ҳасанов, И. Никитин, Р. Эҳсул каби концертмейстерлар ана шулар жумласидандир.

Бизнинг назаримизда, конкурс нафақат музика байрами, айни пайтда ўзига хос мактаб ҳамдир. Унда ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам ойнадагидек яққол кўринади. Бу сафарги конкурс ўтган йиллардан унинг иштирокчилари маҳорати анча ўсганлиги билан фарқ қилди. Унда Глиэр номидаги мактаб-интернат, Тошкент, Самарқанд ва Урганч музика билим юртиларининг талабалари айниқса яхши қатнашдилар. Бу ўқув даргоҳларининг ўқитувчилари конкурсга таъйирлар кўришга масъулият билан ёндашганликлари маълум бўлди. Аммо Бухоро, Нукус, Қарши, Термиз, Бекобод музика билим юртилари тўғрисида эса бундай дейиш қийин. Улар конкурс акунларида тегишли хулоса чиқариб оласалар яхши бўларди.

С. Л.

СПОРТ
СИБОРОТИ

ХОККЕЙ
Кучли тўртинчида ўрин олиш учун курашаётган коллективлар навбатдаги тур учрашувларини ўтказишади. Москванинг икки команди «Крилья Советов» ва «Динамо» ўртасидаги матч турининг марказий бешлашув бўлди, чуқур улар юқори тўрт ўрин учун курашаётган коллективлардан ҳисобланади. Шу босқичдан бу учрашув жанговар ўтди. Ташаббус гоҳ у, гоҳ бу томонда бўлди. Пировардда 4:4 ҳисобида дуранг ўйнаган бу коллективлар очколарни баҳам кўришди. Бу «Динамо» га очколарини 22 тага етказиб, биринчи ўринга чиқиб олишга имкон берди. «Крилья Советов» эса 20 очко билан учинчи ўринга қўтарилди.

Бу турда Челябинскда маҳаллий «Трактор» командаси устидан 5:3 ҳисобида галаба қозонган Рига динамовчилари ҳам ўз очколарини 20 тага етказиб олди.

Бошқа учрашувлар натижаси: «Сокол» — «Химик» — 3:3, СКА (Ленинград) — «Автомобилист» — 6:2.

Неча чемпионатнинг яна бир марказий учрашув бўлиб ўтди. СССРнинг кўп бор чемпиони ЦСКА ва «Спартак» командалари учрашди.

ШАХМАТ
Брюсселда ўтаётган шахмат бўйича дунё кубогининг икк босқич мусобақалари натижасида яқинлашиб қолди. Навбатдаги турда АҚШ ва Икки Сейраван устидан галаба қозонган ленинградлик Салом Собки жаҳон чемпиони Карповга етиб олди. Улар ҳисобидаги очколар 9,5 тага етди. Чунки бу турда Карпов венгрлик Сакс билан дуранг ўйнади.

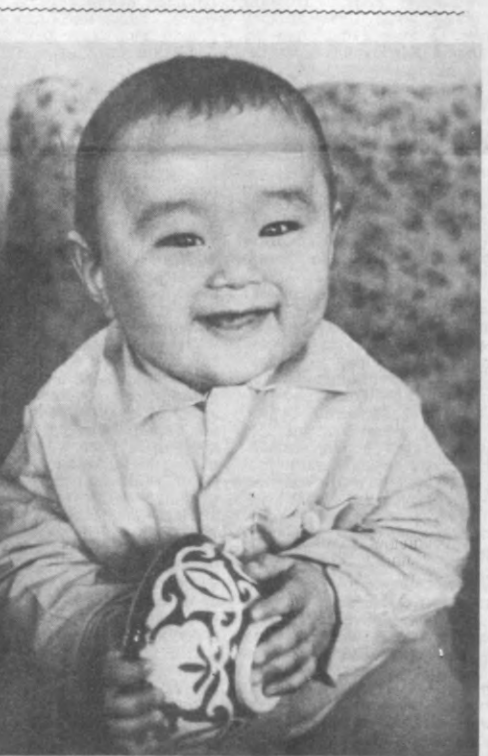
ТЕННИС
Республиканинг пойтахтида еш теннисчиларнинг халқаро мусобақаси бошланди. Шу йили қувончли, шу билан саккизинчи марта ўтказиладиган бу турнир қатнашчилари сови йилдан-йилга кўпайиб борапти. Бу сафар Болгария, СССР, ГДР, КХДР, Куба, Польша, Руминия, АҚШ, Финляндия, Чехословакия, Швейцариянинг еш теннисчилари ғолиблик учун курашаляптилар. Мусобақаларда жами 119 спортчи иштирок этмоқда.

ЧЕВАРЛАР
КҲРИГИ

Сирдарёдаги электр тармоқлари олабаста корхонасида амалий манзаралар санъат кўргазмаси очилди. Кўргазмага бўш вақтида чеварлик қилаётган хотин-қизлар тиккан буюмлар қўйилган. Бу ерда рангбаранг сўзаналар, тикилган ва тўқилган буюмлар, кашталар, сўнмий гуллар тўпланган.

Катта инженер М. Литвинков, машинистка Н. Рудько, бухгалтер В. Лебедевалар ва бошқалар айниқса қизқарлик буюмларини намоиш этганлар.

Энг яхши чеварларга шу ернинг ўзидaй кўпгина буюртмалар тушди.

Гўдак юзларида, қўзларида табассум, кулги. Унинг бегубор чехраси Батав меҳрини, она сеҳрини, тинчлик тафтини ифода этади. Қалбларда эзгулик ва завқшавқ уйғотади. Х. МИРЗАКАРИМОВ ФОТОЗЮДИ.

Редактор ўринбосари Н. ЕҚУБОВ.

ТЕЛЕВИЗОР
ХИЗМАТДА

23 АПРЕЛЬ,
ШАНБА

● МТ I

7.00 «120 минута».

8.05 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатува.

9.35 «Революционер, олим, шоир». «Улар биринчилардан эдилар» туркумидан хужжатли фильм. Г. М. Кржижановский ҳаёти ва фаолияти ҳақида (Свердловск киностудияси).

10.00 «Камалак». Халқ ижодиёти телепрограммаларининг халқаро фестивали. Тошкентнинг халқлари асосида кўрсатува.

10.40 Ҳаракат ҳавфсизлиги учун.

11.10 С. Прокофьев. Класик симфония.

11.30 «Кўламли пашша». Мультфильм премьераси.

11.40 Союзлар уйининг Колонна заводи Москва шаҳар автокорхоналари терма духовой оркестрининг концерти.

12.30 Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. «Навбатнинг боши қаерда?». Телевизион хужжатли фильм премьераси (Ленинград).

13.35 О. Шаров чалади (аккордеон). Ленинграддан кўрсатилади.

14.00 «Шанба — ота-оналар кўни».

15.25 Шостакович номида Давлат кватрти чалади.

15.35 «Бу жафокаш қалб эди...» Некрасов ва Достоевский.

16.25 «Мультипликацияда фантастика». Мультфильмлар: «Мулоқот», «Клебуш космосда», «Полигон».

17.00 Белоруссия Давлат филармонияси «Святая» халқ куйлари ансамблининг концерти.

17.10 Останкино концерт студиясида СССР Соғлиқни сақлаш министри, академик Е.

И. Чазов билан учрашув.

18.45 «26 Боку комиссарлари». Бадий фильм («Мосфильм» ва «Озарбайжонфильм»).

20.25 Сизни Вячеслав Малежик тақдир этди.

21.30 «Время».

22.05 «Қайта қуриш проекторини».

22.15 Шанба оқимсида. «Мемуарлар ёзалиш...».

23.45 «Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг».

● МТ II

8.30 Эргалабди гимнастика.

8.45 «Тафаккур» программаси.

8.45 «Истикбол». Телекўрсатува. Куба телевиденисининг илмий-ўқув программалари.

9.35 Телевизион театр абонементи. А. П. Чехов. «Уч опа-сингиллари».

10.35 «Дин ва сиёсат». Атензм ва меҳнаткашларнинг интернационал руҳда тарбиялаш.

11.05 «Эрудит». Илмий-оммабол фильмлари.

11.55 «Қайта қуриш ва ҳуқуқ».

12.10 «Ҳайванот оламида».

13.15 Фалсафий суҳбатлар. «Мавжудот ва табиат».

14.00 Уй ақамисини.

15.30 Спорт гимнастикаси. СССР чемпионати. Челябинскдан кўрсатилади.

16.30 «Бургут қаноти». Бадий фильм, субтитр билан («Масфильм», Венгрия).

17.50 «Бархат сўз». «Игорь полки халқда қисса» қадимий рус адабиёти ёдгорлиги ҳақида телевидион хужжатли фильм.

18.40 Эфирода музика.

20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичиктоилар!

20.45 «Анна Павлова». «Ватанин» қадардон кишиларни туркумидан хужжатли фильм («ЛСДФ»).

21.15 РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Андропов раҳбарлигида Давлат академик Бoльшoй театрининг духовой чолгу оркестри чалади.

21.30 «Время».

22.05 «Қайта қуриш проекторини».

22.15 «Дараклардаги парашютлар». Телевизион бадий фильм.

1 ва 2-сериаллар («Беларусьфильм»).

00.25 Янгиликлар.

8.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

9.30 Хужжатли фильмлар программаси.

10.20 Бутуниттифок XIX партия конференцияси олдидан. «Меҳнат сулоалари сўнми» (такрор, рус.).

11.05 «Синалар мактаби». Болаларда аллергия кесалликларининг олдини олиш.

11.35 Жаҳон биродарлашган шаҳарлар кўнига. «Ишонч мерида» (рус.).

12.05 «Театр ва закон». Ҳамза Абай номида театрлар актёрларининг ўзаро алоқаси ҳақида.

13.05 «Йўл ҳаракати ҳавфсизлиги учун» (рус.).

14.45 «Ишонч ва замин». Қишлоқ меҳнаткашлари учун программа.

14.45 «Вернисаж». Ўзбекистон

рассомларининг кўргазмаси (рус.).

15.15 Андижон области Бўз район «Атиргул» ансамблининг концерти.

15.50 «Кулфиз эшики. Бадий фильм («Ленфильм»).

17.15 «Жаҳонгашта кўйроқчолар». Республика кўйроқчол театрининг Хиндистондаги гастроллари ҳақида хикоя.

18.00 «Хуқуқ-тартибот посбонлигида». Нотариет функциялари ҳақида.

18.30 Халқ чолгу асбоблари ва баян ижрочилари Х республика конкурси лауреатларининг концерти. Конкурс лауреатларининг қиқшоти.

19.30 «Ахборот» (рус.).

19.45 «Мультиплатина».

20.30 «Ахборот».

20.50 СССР — АҚШ. «Рақс — тинчлик элчиси». Музикали программа.

21.30 Москва. «Время».

22.05 Москва. «Қайта қуриш проекторини».

22.15 «Масрифат». Телеконкурс.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» —
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»

Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана. Выходит на узбекском и русском языках.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КҲЧАСИ, 32

бўлими — 32-56-34. Деҳқончилик бўлими — 33-54-33. 32-56-35. 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. 32-56-39. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Таржима бўлими — 32-56-31. 32-54-54. 32-54-55. 32-56-28. Иллюстрация бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.